

**Azərbaycan Respublikası Elm və Təhsil Nazirliyi
Lənkəran Dövlət Universiteti**

«Təsdiq edirəm»
Tədris məsələləri üzrə
prorektor vəzifəsini icra edən:
 dos. Z.I.Məmmədov

12 sentyabr 2025-ci il

İxtisas: 050120- Texnologiya müəllimliyi

Fakültə: Tabiiyyat

Kafedra: Texnologiya və Texniki elmlər

I.Fənn haqqında məlumat:

Fənnin adı: Xidmət əməyi və davranış mədəniyyəti

Kodu: AMTMEF-B09

Tədris ili: IV (2025-2026) Semestr:

Tədris yükü. Cəmi 45 saat. Auditoriya saati - 45 saat (30 saat mühazirə, 15 saat laborat.)

Tədris forması: Əyani

AKTS üzrə kredit: 5 kredit

II. Müəllim haqqında məlumat:

Adı, soyadı, elmi dərəcəsi: b/m İmanov İsmayil Gülməmməd oğlu.

Məsləhət saati: V-gün saat 13-00- 16-00-da.

Kafedranın unvanı: Lənkəran ş. Füzuli 170a

E-mail ünvanı:

III. Təvsiyə olunan dərsliklər və dərs vəsaitləri:

Əsas ədəbiyyat:

1. N.L.Axundov, H.H.Əhmədov, F.S.Şərifova, X.R.Səlimova "Texnologiya" 5-9-cu siniflər. Bakı. 2019
2. M.Cəfərov "Məişət cihazlarının təmiri texnologiyası" Bakı, 2012
3. M.İ.Məmmədov. "Məişətdə işlədilən elektrik aparatları", Bakı. 1999
4. Н.П.Коноплев «Современная бытовая техника» Москва 2001
5. Н.М.Комаров «Сервис бытовых машин и приборов» Москва 2003
6. С.П.Петросов «Бытовые машины и приборы» Москва 2009
7. Симоненко В.Д. Основы семейной экономики. М. Вита-Пресс, 1999

Əlavə dərsliklər, vəsaitlər və mənbələr:

1. M.S.Quliyeva "Evdarlıq" Bakı, Azərneşr, 2017
2. S.M.Rüstəмова "Müasir evdarlıq" Bakı, Azərneşr, 2010
3. Технология: Учебник для учащихся 9 класса общеобразовательных учреждений. Под ред. В.Д.Симоненко. М.: Вентана-Граф, 2005
4. Технология: 9 класс. Учебник для общеобразовательных учреждений. Под. ред. В.М.Казакевича, Г.А.Молевой. М.: Дрофа, 2008

IV. Prerekvizitlər: Fənnin tədrisi üçün öncədən başqa fənlərin tədris olunmasına zərurət yoxdur.

V. Korekvizitlər: Bu fənnin tədrisi ilə eyni vaxta başqa fənlərin də tədris olunmasına zərurət yoxdur.

- VI. Fənnin təsviri və məqsədi:** Məişət mədəniyyəti və məişət xidmət mədəniyyəti və ənənələrindən, interyer tərtibatı və dizayndan, habelə məişət davranış və ünsiyyət qaydalarına əməl etməkdən, öz iş və yaşayış yerini seçmə, etmək bacarıqlarını formalaşdırmaqdan bəhs edən fəndir. Fənnin əsas məqsədi gələcək müəllimlərə məzmun xətlərindən biri olan məişət mədəniyyəti üzrə qazandıqları bilik və bacarıqlar vasitəsilə şagirdlərə həyatda insana lazım olan davranış qaydalarını riayət etmək, ailənin və onun büdcəsinin idarə olunmasında iştirak etmək, təhlükəsizlik və sanitariya-gigiyena qaydalarına riayət etmək, sadə təmir-tikinti işlərini yerinə yetirmək və bitkilərə qulluq etmək vərdişlərini qazandırmaqdır. Fənnin tədrisində əsas hədəf tələbələrə ictimai yerlərdə, küçədə, nəqliyyatda, mədəniyyət ocaqlarında, xidmət sahələrində mədəni davranış və ünsiyyət qaydalarını, dizayn bacarıqlarını nümayiş etdirməyi, tədris və yaşayış yerlərinin interyerinin tərtibatını, sadə təmir-tikinti işlərini yerinə yetirmək bacarıqlarını formalaşdırmaqdan ibarətdir.
- VII. Davamiyyətə verilən tələblər:** Fənn üzrə semestr ərzində buraxılmış dərs saatlarının ümumi sayı Elmi Şuranın 16 may 2025-ci il tarixli qərarına uyğun davamiyyət meyarları nəzərə alınmaqla müəyyən olunmuş həddən yuxarı (20%-dən çox) olduğu halda tələbə imtahan sessiyasına buraxılmaz və onun həmin fənn üzrə akademik borcu qalır.
- VIII. Qiymətləndirmə:** Tələbələrin biliyi 100 ballı sistemlə qiymətləndirilir. Bundan 50 balı tələbə semestr ərzində, 50 balı isə imtahanda toplayır. Semestr ərzində toplanan 50 bala aşağıdakılar aiddir: 20 bal seminar və ya laboratoriya dərslərində fəaliyyətinə və 30 bal kollokviumların nəticələrinə görə. Elmi Şuranın 16 may 2025-ci il qərarı nəzərə alınır. İmtahanda qazanılan balların maksimum miqdarı 50-dir. İmtahan biletinə, bir qayda olaraq fənn üzrə proqram materialını əhatə edən 5 sual daxil edilir.

Qiymət meyarları aşağıdakılardır:

- 10 bal- tələbə keçilmiş materialı dərindən başa düşür, cavabı dəqiq və hərtərəflidir.
- 9 bal-tələbə keçilmiş materialı tam başa düşür, cavabı dəqiqdir və mövzunun mətnini tam aça bilir.
- 8 bal-tələbə cavabında ümumi xarakterli bəzi qüsurlara yol verir;
- 7 bal-tələbə keçilmiş materialı başa düşür, lakin nəzəri cəhətdən bəzi məsələləri əsaslandırma bilmir
- 6 bal- tələbənin cavabı əsasən düzgündür.
- 5 bal-tələbənin cavabında çatışmazlıqlar var, mövzunu tam əhatə edə bilmir.
- 4 bal-tələbənin cavabı qismən doğrudur, lakin mövzunu izah edərkən bəzi səhvlərə yol verir;
- 3 bal-tələbənin mövzudan xəbəri var, lakin fikrini əsaslandırma bilmir;
- 1-2 bal-tələbənin mövzudan qismən xəbəri var.
- 0 bal-suala cavab yoxdur.

Tələbənin imtahanda topladığı balın miqdarı 17-dən az olmamalıdır. Əks təqdirdə tələbənin imtahan göstəriciləri semestr ərzində tədris fəaliyyəti nəticəsində topladığı bala əlavə olunmur.

Semestr nəticəsinə görə yekun qiymətləndirmə (imtahan və imtahanaqədərki ballar əsasında)

№	Bal	Qiymət	
		sözlə	hərflə
1.	91-100	əla	A
2.	81-90	çox yaxşı	B
3.	71-80	yaxşı	C
4.	61-70	kafi	D
5.	51-60	qənaətbəxş	E
6.	50 və ondan aşağı	qeyri-kafi	F

Davranış qaydalarının pozulması: Tələbə Universitetin daxili nizam-intizam qaydalarını pozduqda əsasnamədə nəzərdə tutulan qaydada tədbir görülməkdir.

X.Təqvim-mövzu planı: 30 saat müəhazirə, 15 saat seminar

N	Keçilən müəhazirə, mövzularının məzmunu	Saat	Tarix
	I kollokvium mövzuları		
1.	AİLƏDƏ, MƏKTƏBDƏ, İCTİMAİ YERLƏRDƏ VƏ XİDMƏT SAHƏLƏRİNDƏ ÜNSİYYƏT MƏDƏNİYYƏTİ Plan: 1. Ailədə və məktəbdə ünsiyyət mədəniyyəti 2. İctimai yerlərdə və xidmət sahələrində ünsiyyət mədəniyyəti 3. Davranış mədəniyyəti normaları	2	
2.	AİLƏ BÜDCƏSİNİN TƏRTİB EDİLMƏSİ VƏ FORMALAŞMASI Plan: 1. Ev təsərrüfatının iqtisadiyyatı 2. Ailə büdcəsinin tərtib edilməsi. Gəlir və xərc 3. Ailə xərclərinin təyin edilməsi 4. Büdcə və ona qənaət üsulları 5. Ailə büdcəsinin formalaşması 6. Ailə büdcəsinin passivləri və aktivləri 7. Sahibkarlıq fəaliyyəti	2	
3.	AİLƏDƏ DAVRANIŞ VƏ ÜNSİYYƏT MƏDƏNİYYƏTİ. Plan: 1. Ailə üzvlərinə hörmət və qayğı 2. Ailədə iş bölgüsü vəzifələr və tapşırıqlar	2	
4.	İCTİMAİ YERLƏRDƏ DAVRANIŞ VƏ ÜNSİYYƏT MƏDƏNİYYƏTİ Plan: 1. Kuçədə davranış və ünsiyyət qaydaları 2. Dayanacaqlarda davranış qaydaları 3. İctimai nəqliyyatda etiket qaydaları	2	
5.	MƏDƏNİYYƏT MÜƏSSİSƏLƏRİNDƏ ÜNSİYYƏT VƏ DAVRANIŞ QAYDALARI Plan: 1. Mədəniyyət müəssisələri və onlarda davranış mədəniyyəti 2. Ünsiyyət mədəniyyəti haqqında məlumat 3. Mədəniyyət ocaqlarında davranış və ünsiyyət qaydaları	2	
	II kollokvium mövzuları		
6.	MEYVƏ AĞAQLARININ ƏKİLMƏSİ VƏ MEYVƏLƏRİN SAXLANMA TEXNOLOGİYASI. Plan: 1. Meyvə və ağaclarının növləri və əkilmə texnologiyası. 2. Qış aylarında təzə meyvələrin uzun müddətə saxlanması qaydaları 3. Mulçadan nə üçün istifadə olunur.	2	
7.	MEYVƏ AĞAQLARININ ƏKİLMƏSİ VƏ MEYVƏLƏRİN SAXLANMA TEXNOLOGİYASI. Plan:	2	

	1. Meyvə və ağaclarının növləri və əkilmə texnologiyası. 2. Qış aylarında təzə meyvələrin uzun müddətə saxlanması qaydaları 3. Mulçadan nə üçün istifadə olunur.		
8.	MƏİŞƏT ELEKTRİK CİHAZLARININ TƏMİRİ Plan: 1. Paltaryuyan maşının quruluşu və idarə edilməsi 2. Mikrodalğalı sobanın quruluşu və iş prinsipi	2	
9.	AİLƏ BUDCƏSİNİN FORMALAŞMASINDA SAHIBKARLIQ FƏALİYYƏTİNİN ROLU Plan: 1. Ailə budcəsi nə deməkdir 2. Sahibkarlıq fəaliyyəti haqqında məlumat 3. Biznes nə deməkdir	2	
10.	EV HEYVANLARI VƏ QUŞLAR ÜÇÜN YEM TƏDARÜKÜ TEXNOLOGİYASI Plan: 1. Göyşəyən ev heyvanlar üçün yemin hazırlanması və tədarükü texnologiyası 2. Ev quşları üçün yemin hazırlanması və tədarükü texnologiyası 3. Sanitariya-gigiyena qaydaları	2	
	III kollokvium mövzuları		
11.	MƏİŞƏT XİDMƏTİNƏ VERİLƏN TƏLƏBLƏR Plan: 1. Məişət xidmətinə verilən tələblər 2. Məişətdə istifadə edilən cihazlar və onların növləri 3. Məişətdə istifadə edilən cihazların quruluşu və iş prinsipi	2	
12.	ŞAĞIRD PARTALARININ, MƏİŞƏT MASALARININ VƏ STULLARININ TƏMİRİ Plan: 1. Şagird partalarının təmiri texnologiyası 2. Məişət masalarının təmiri texnologiyası 3. Stulların təmiri texnologiyası	2	
13.	SADƏ TƏMİR İŞLƏRİ VƏ ONLARA VERİLƏN TƏLƏBLƏR Plan: 1. Məişət mədəniyyəti 2. Sadə təmir işlərində istifadə olunan furniturlar 3. Qapı kilidlərinin quruluşu və quraşdırılması 4. Nəfəslik üçün çərçivənin hazırlanma texnologiyası 5. Ağacdən hazırlanmış pəncərələrin təmiri texnologiyası	2	
14.	SANİTAR – TEXNİKİ (SANTEXNİKA) AVADANLIQLARIN TƏMİRİ Plan: 1. Su kranının quruluşu 2. Su kranında nasazlığın müəyyən edilməsi və sadə təmir işləri 3. Sanitar texniki işlərin yerinə yetirilmə qaydaları 4. Su təchizatı sistemi elementləri və onların təmir texnologiyası	2	
15.	MƏNZILDƏ APARILAN TƏMİR İŞLƏRİNİN TEXNOLOGİYASI Plan:	2	

3. Divar və tavanın işlənmə texnologiyası		
4. Divar kağızlarının çəkilmə texnologiyası		
4. Divar və tavanların rənglənməsi		
Cəmi:	30	

N	Keçilən seminar mövzularının məzmunu	Saat	Tarix
1.	Ailədə, məktəbdə, ictimai yerlərdə və xidmət sahələrində ünsiyyət mədəniyyəti. Ailə büdcəsinin tərtib edilməsi və formalaşması	2	
2.	Ailədə davranış və ünsiyyət mədəniyyəti. İctimai yerlərdə davranış və ünsiyyət mədəniyyəti	2	
3.	Mədəniyyət müəssisələrində ünsiyyət və davranış qaydaları Meyvə ağaclarının əkilməsi və meyvələrin saxlanma texnologiyası.	2	
4.	Meyvə ağaclarının əkilməsi və meyvələrin saxlanma texnologiyası. Məişət elektrik cihazlarının təmiri.	2	
5.	Ailə budcəsinin formalaşmasında sahibkarlıq fəaliyyətinin rolu. Ev heyvanları və quşlar üçün yem tədarükü texnologiyası.	2	
6.	Məişət xidmətinə verilən tələblər. Şagird partalarının, məişət masalarının və stullarının təmiri.	2	
7.	Sadə təmir işləri və onlara verilən tələblər. Sanitar – texniki (santexnika) avadanlıqların təmiri.	2	
8.	Mənzildə aparılan təmir işlərinin texnologiyası	1	
	Cəmi:	15	

XI.Fənn üzrə tələblər, tapşırıqlar: Təlim nəticəsində tələbələrin əldə etməli olduqları təsəvvür, vərdiş və bacarıqları:- müasir təlim texnologiyaları ilə tanış olur, onları tətbiq edir. Təlimdə yeni innovasiyaları öyrənir. Məşğələlərin daha effektiv keçirilməsi yollarını öyrənir.

XII.Fənn üzrə təlim nəticələri:

- Ailədə və məktəbdə ünsiyyət mədəniyyətinin öyrənilməsi.
- Ailə büdcəsinin passivləri və aktivləri.
- Mədəniyyət müəssisələri və onlarda davranış mədəniyyəti.
- Məişət xidmətinə verilən tələblər.

XIII.Tələbələrin fənn haqqında fikrinin öyrənilməsi:

XIV. I kollokvium sualları.

1. Ailədə və məktəbdə ünsiyyət mədəniyyəti
2. İctimai yerlərdə və xidmət sahələrində ünsiyyət mədəniyyəti. Davranış mədəniyyəti normaları
3. Ev təsərrüfatının iqtisadiyyatı. Ailə büdcəsinin tərtib edilməsi. Gəlir və xərc.
4. Ailə xərclərinin təyin edilməsi. Büdcə və ona qənaət üsulları.
5. Ailə büdcəsinin formalaşması
6. Ailə büdcəsinin passivləri və aktivləri. Sahibkarlıq fəaliyyəti.
7. Ailə üzvlərinə hörmət və qayğı. Ailədə iş bölgüsü vəzifələr və tapşırıqlar.

8. Kuçədə davranış və ünsiyyət, dayanacaqlarda davranış, ictimai nəqliyyat qaydaları.
 9. Mədəniyyət müəssisələri və onlarda davranış, ünsiyyət mədəniyyəti haqqında məlumat
 10. Mədəniyyət ocaqlarında davranış və ünsiyyət qaydaları
- II kollokvium sualları.**
11. Meyvə və ağaclarının növləri və əkilmə texnologiyası.
 12. Qış aylarında təzə meyvələrin uzun müddətə saxlanılması qaydaları. Mulçadan nə üçün istifadə olunur.
 13. Meyvə və ağaclarının növləri və əkilmə texnologiyası.
 14. Qış aylarında təzə meyvələrin uzun müddətə saxlanılması qaydaları
 15. Mulçadan nə üçün istifadə olunur.
 16. Paltaryuyan maşının quruluşu və idarə edilməsi
 17. Mikrodalğalı sobanın quruluşu və iş prinsipi
 18. Ailə büdcəsi nə deməkdir
 19. Sahibkarlıq fəaliyyəti haqqında məlumat. Biznes nə deməkdir?
 20. Göyşəyən ev heyvanları üçün yemin hazırlanması və tədarükü texnologiyası

XV. İmtahan sualları:

I blok

1. Ailədə və məktəbdə ünsiyyət mədəniyyəti
2. İctimai yerlərdə və xidmət sahələrində ünsiyyət mədəniyyəti
3. Davranış mədəniyyəti normaları.
4. Ev təsərrüfatının iqtisadiyyatı
5. Ailə büdcəsinin tərtib edilməsi. Gəlir və xərc
6. Ailə xərclərinin təyin edilməsi
7. Büdcə və ona qənaət üsulları
8. Ailə büdcəsinin formalaşması
9. Ailə büdcəsinin passivləri və aktivləri
10. Sahibkarlıq fəaliyyəti.

II blok

11. Ailə üzvlərinə hörmət və qayğı
12. Ailədə iş bölgüsü vəzifələr və tapşırıqlar.
13. Kuçədə davranış və ünsiyyət qaydaları
14. Dayanacaqlarda davranış qaydaları
15. İctimai nəqliyyatda etiket qaydaları.
16. Mədəniyyət müəssisələri və onlarda davranış mədəniyyəti

18. Mədəniyyət ocaqlarında davranış və ünsiyyət qaydaları.
19. Meyvə və ağaclarının növləri və əkilmə texnologiyası.

III blok

20. Qış aylarında təzə meyvələrin uzun müddətə saxlanması qaydaları
21. Mulçadan nə üçün istifadə olunur.
22. Meyvə və ağaclarının növləri və əkilmə texnologiyası.
23. Qış aylarında təzə meyvələrin uzun müddətə saxlanması qaydaları
24. Mulçadan nə üçün istifadə olunur.
25. Paltaryuyan maşının quruluşu və idarə edilməsi
26. Mikrodalğalı sobanın quruluşu və iş prinsipi.
27. Ailə budcəsi nə deməkdir
28. Sahibkarlıq fəaliyyəti haqqında məlumat
29. Biznes nə deməkdir.
30. Göşgəyən ev heyvanlar üçün yemin hazırlanması və tədarükü texnologiyası

IV blok

31. Ev quşları üçün yemin hazırlanması və tədarükü texnologiyası
32. Sanitariya-gigiyena qaydaları.
33. Məişət xidmətinə verilən tələblər
34. Məişətdə istifadə edilən cihazlar və onların növləri
35. Məişətdə istifadə edilən cihazların quruluşu və iş prinsipi.
36. Şagird partalarının təmiri texnologiyası
37. Məişət masalarının təmiri texnologiyası
38. Stulların təmiri texnologiyası.
39. Məişət mədəniyyəti
40. Sadə təmir işlərində istifadə olunan furniturlar

V blok

41. Qapı kilidlərinin quruluşu və quraşdırılması
42. Nəfəslik üçün çərçivənin hazırlanma texnologiyası
43. Ağacdən hazırlanmış pəncərələrin təmiri texnologiyası.
44. Su kranının quruluşu
45. Su kranında nasazlığın müəyyən edilməsi və sadə təmir işləri
46. Sanitar texniki işlərin yerinə yetirilmə qaydaları
47. Su təchizatı sistemi elementləri və onların təmir texnologiyası.
48. Divar və tavanın işlənmə texnologiyası
49. Malalama işlərinin texnologiyası
50. Divar kağızlarının çəkilmə texnologiyası
51. Divar və tavanların rənglənməsi.

"Xidmət əməyi və davranış mədəniyyəti" fənninin sillabusu: 050120 – "Texnologiya müəllimliyi" ixtisasının tədris planı və fənn proqramı əsasında tərtib edilmişdir.

Sillabus "Texnologiya və texniki elmlər" kafedrasının 01 sayılı protokol 12.09.2025-cü il tarixli iclasında müzakirə edilərək təsdiq olunmuşdur.

Fənn müəllimi:

b/m İmanov İ.G. m.F.Həşimli

Kafedra müdiri:

dos. R. Əliyev